

beschikking

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Magistratenlaan 82
5223 MD 's-Hertogenbosch
Postbus 2232
3500 GE UTRECHT
T 088 797 48 80
www.rijkswaterstaat.nl

Datum	26 januari 2026
Nummer	RWS-2026/1474
Onderwerp	Wet beheer rijkswaterstaatswerken Weigeringsbesluit voor het aanleggen en behouden van een weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid, gelegen aan de linkerzijde van rijksweg 58 ter hoogte van km 101,440q in de gemeente Bergen op Zoom Zaaknummer RWSZ2020-00006599

Inhoudsopgave

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Datum
26 januari 2026

Inhoud

Nummer
RWS-2026/1474

1. AANHEF	3
2. BESLUIT	5
3. OVERWEGINGEN TEN AANZIEN VAN DE AANVRAAG	5
3.1 VEREISTE VAN VERGUNNING	5
3.2 BETROKKEN BELANGEN	6
3.3 MOTIVERING	6
4. PROCEDURE	16
5. CONCLUSIE.....	16
6. ONDERTEKENING.....	16
7. MEDEDELINGEN.....	17
7.1 INFORMATIE EN BEZWAAR.....	17
7.2 PRIVAATRECHTELIJKE TOESTEMMING	18
7.3 AFSCHRIFT(EN) VAN HET BESLUIT	18
BIJLAGE 1 BEGRIPSBEPALINGEN	19

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

1. Aanhef

Datum
26 januari 2026

De minister van Infrastructuur en Waterstaat heeft op 13 mei 2020, laatstelijk gewijzigd en aangevuld op 17 april 2024, een aanvraag ontvangen van Wouwse Tol Beheer B.V., Laan van Europa 1600, 3317 DB te Dordrecht, om een vergunning te verkrijgen op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr).

Numer
RWS-2026/1474

De aanvraag betreft:

het aanleggen en behouden van een weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid, gelegen aan de linkerzijde van rijksweg 58 ter hoogte van km 101,440q in de gemeente Bergen op Zoom.

De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer RWSZ2020-00006599.

Ingevolge artikel 2, eerste lid, van het Besluit leges Wet beheer rijkswaterstaatswerken zijn voor het in behandeling nemen van een aanvraag om een vergunning op grond van de Wbr leges verschuldigd. De verschuldigde leges zijn op 16 juni 2020 ontvangen, waarna de aanvraag in behandeling is genomen.

De aanvraag omvat de volgende stukken:

- Formulier 'Aanvraag Wbr beschikking' (vergunningaanvraag);
- Foto van de te gebruiken klinkerbestrating;
- Bestektekening situatie, van [REDACTED] met werknummer 2016-1188, bladnummer B-01 van 7 mei 2020;
- Bestektekening begane grond, van [REDACTED] met werknummer 2016-1188, bladnummer B-04 van 7 mei 2020;
- Bestektekening gevels, van [REDACTED] met werknummer 2016-1188, bladnummer B-05 van 7 mei 2020.

Naast het aanleggen en behouden van een weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant, heeft Wouwse Tol Beheer B.V. eerder, op 21 februari 2019, een aparte vergunningaanvraag ingediend bij Rijkswaterstaat voor het slopen en weer opbouwen van het wegrestaurant zelf. Deze vergunningaanvraag is bekend onder zaaknummer RWSZ2019-00002938.

Bij brief van 30 oktober 2020, met kenmerk RWS-2020/50146, is aan Wouwse Tol Beheer B.V. om aanvullende gegevens gevraagd over zowel het wegrestaurant als over de aan te leggen weg ten behoeve van een drive-thru.

De aanvullende gegevens zijn op 30 november 2020 ontvangen en geregistreerd onder nummer RWS-2020/55175.

Tijdens een overleg met Rijkswaterstaat heeft Wouwse Tol Beheer B.V. aangegeven, dat zij het wenselijk acht dat ook onderhoud gepleegd gaat worden aan de bij haar in erfpacht zijnde toegangsweg en parkeerplaatsen op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid. Hiervoor is echter geen vergunningaanvraag bij Rijkswaterstaat ingediend door Wouwse Tol Beheer B.V.

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Datum
26 januari 2026

Nummer
RWS-2026/1474

Bij het aanleggen van een weg ten behoeve van een drive-thru en bij het slopen en weer opbouwen van een wegrestaurant, vormen parkeervoorzieningen op de verzorgingsplaats een essentieel onderdeel. Om het tekort aan parkeerplaatsen bij het aanleggen van een weg ten behoeve van een drive-thru en het slopen en weer opbouwen van een wegrestaurant te compenseren, dient door Wouwse Tol Beheer B.V. extra parkeerplaatsen gerealiseerd te worden. Dit houdt in dat er een herinrichting van de parkeerplaatsen uitgevoerd moet gaan worden op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid, zodat er voldoende parkeerplaatsen aanwezig zijn.

Om niet voor elk werk afzonderlijk een Wbr-vergunning te verlenen aan Wouwse Tol Beheer B.V., was Rijkswaterstaat in eerste instantie voornemens om 1 Wbr-vergunning te verlenen aan Wouwse Tol Beheer B.V. voor alle uit te voeren/uitgevoerde werken als het gaat om de drive-thru, het wegrestaurant en de herinrichting van de parkeerplaatsen.

Omtrent bovengenoemde vergunningaanvragen, wensen en parkeervoorzieningen, heeft in de periode van mei 2020 tot september 2023 verschillende malen overleg plaatsgevonden tussen Rijkswaterstaat en Wouwse Tol Beheer B.V. en zijn verschillende ontwerpen voor de herinrichting van de verzorgingsplaats besproken. Tevens is door Wouwse Tol Beheer B.V. een compensatieplan ingediend als het gaat om het tekort aan parkeerplaatsen en het compenseren van dat tekort.

Er is echter geen geschikt ontwerp naar voren gekomen voor het herinrichten van de verzorgingsplaats. Het tekort aan parkeerplaatsen blijft een rol spelen. Derhalve heeft Rijkswaterstaat aan Wouwse Tol Beheer B.V. bij e-mailbericht van 14 september 2023 te kennen gegeven, dat Rijkswaterstaat aparte besluiten gaat nemen conform de twee apart ingediende vergunningaanvragen. Rijkswaterstaat is tot dit besluit gekomen, omdat het gaat om twee aparte voorzieningen (een wegrestaurant en een drive-thru) welke een aparte inhoudelijke beoordeling behoeven.

Bij brief van 6 maart 2024, met kenmerk RWS-2024/11622, heeft Rijkswaterstaat nog een berekening van het aantal benodigde parkeerplaatsen naar Wouwse Tol Beheer B.V. gestuurd, waarbij Wouwse Tol Beheer B.V. nog éénmaal in de gelegenheid is gesteld om voor het tekort aan parkeerplaatsen een compensatieplan in te dienen.

Bij e-mailbericht van 17 april 2024 heeft Wouwse Tol Beheer B.V. haar reactie gegeven op de berekening van Rijkswaterstaat, inzake het aantal benodigde parkeerplaatsen op de verzorgingsplaats.

Bij de beoordeling van de vergunningaanvraag is uitgegaan van de meest recente gewijzigde aanvraag.

2. Besluit

Gelet op de bepalingen van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken, de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de in dit besluit opgenomen overwegingen besluit de minister van Infrastructuur en Waterstaat als volgt:

- I. De vergunning op grond van artikel 3 van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken te weigeren voor het aanleggen en behouden van een weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid, gelegen aan de linkerkant van rijksweg 58 ter hoogte van km 101,440q in de gemeente Bergen op Zoom.

Voor een toelichting op de in dit besluit gebruikte begrippen wordt verwezen naar bijlage 1, Begripsbepalingen van dit besluit.

3. Overwegingen ten aanzien van de aanvraag

3.1 Vereiste van vergunning

Op grond van het bepaalde in artikel 2, eerste lid, van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) is het verboden zonder vergunning van de minister van Infrastructuur en Waterstaat gebruik te maken van een waterstaatswerk in beheer bij het Rijk door anders dan waartoe het is bestemd, daarin, daarop, daaronder of daarover werken te maken of te behouden of daarin, daaronder of daarop vaste stoffen of voorwerpen te storten, te plaatsen of neer te leggen of te laten staan of liggen.

Op grond van het bepaalde in artikel 3 Wbr kan een vergunning worden geweigerd, gewijzigd of worden ingetrokken, alsmede toepassing worden gegeven aan artikel 2, tweede lid, en artikel 6, indien sprake is van de bescherming van waterstaatswerken en ter verzekering van het doelmatig en veilig gebruik van die werken, met inbegrip van het belang van verruiming of wijziging anderszins van die werken. Deze besluiten kunnen mede strekken ter bescherming van aan de waterstaatswerken verbonden belangen van andere dan waterstaatkundige aard, maar alleen indien daarin niet is voorzien door bij of krachtens een andere wet gestelde bepalingen.

Wouwse Tol Beheer B.V., Laan van Europa 1600, 3317 DB te Dordrecht, is voornemens om een weg aan te leggen en te behouden ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid, gelegen aan de linkerkant van rijksweg 58 ter hoogte van km 101,440q in de gemeente Bergen op Zoom. Deze handeling is vergunningplichtig op grond van artikel 2 Wbr.

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Datum
26 januari 2026

Nummer
RWS-2026/1474

3.2 Betrokken belangen

Bij het maken van het werk, waarvoor vergunning wordt aangevraagd, spelen in dit verband de volgende belangen een rol:

- de belangen van Rijkswaterstaat, te weten het beschermen van het waterstaatswerk en het verzekeren van een veilig en doelmatig gebruik daarvan;
- het belang van de aanvrager, te weten het aanleggen en behouden van een weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid;
- belangen van derden.

3.3 Motivering

Aanvraag

Bij beschikking van 7 april 1975, met nummer RVW 23823, is aan de Wouwse Tol Exploitatie B.V. een vergunning verleend op grond van het Rijkswegenreglement (thans de Wet beheer rijkswaterstaatswerken) voor het gebruik maken van tot de weg Moerdijk-Roosendaal-Bergen op Zoom (Rijkswegenplan 1968, nummer 17), gedeelte Roosendaal-Bergen op Zoom, behorende gronden in de gemeenten Wouw en Bergen op Zoom voor het behouden van:

- a. een wegrestaurant ten gerieve van de gebruikers van genoemde rijksweg;
- b. parkeerterreinen aan weerszijden van de weg: een en ander met toebehoren.

Wouwse Tol Beheer B.V. heeft het wegrestaurant in 2019 gesloopt en in 2020 op dezelfde locatie op de huidige verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid weer opgebouwd. De betreffende locatie, verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid, bevindt zich aan de linkerkant van rijksweg 58 tussen km 101,600 en km 101,200 in de gemeente Bergen op Zoom. Op 21 februari 2019 heeft Wouwse Tol Beheer B.V. hiervoor een Wbr-vergunning aangevraagd, welke op dit moment nog in behandeling is.

Wouwse Tol Beheer B.V. is voornemens om een weg aan te leggen en te behouden ten behoeve van een drive-thru naast het weer opgebouwde wegrestaurant. Voor het aanleggen en behouden van een weg ten behoeve van een drive-thru naast het weer opgebouwde wegrestaurant vraagt Wouwse Tol Beheer B.V. Rijkswaterstaat om een vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken.

Regelgeving en beleid

Op onderhavig besluit is het volgende beleid van toepassing:

- de Kennisgeving "Voorzieningenbeleid op verzorgingsplaatsen langs rijkswegen" (Kennisgeving van 22 maart 2004, Staatscourant nummer 56), laatstelijk gewijzigd bij Kennisgeving van 17 mei 2022 (Stcrt. 2022, nummer 7852).

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Op onderhavig besluit is het volgende beleidskader van toepassing:

- Kader inrichting verzorgingsplaatsen van 20 februari 2019.

Datum
26 januari 2026

Toetsing beleid

De vergunningaanvraag is getoetst aan de toetsingscriteria van artikel 3, eerste en tweede lid van de Wbr. Dit artikel bepaalt dat een vergunning slechts kan worden geweigerd

Nummer
RWS-2026/1474

- a. ter bescherming van waterstaatswerken;
- b. ter verzekering van het doelmatig en veilig gebruik van waterstaatswerken (zowel a. als b. met inbegrip van het belang van verruiming of wijziging anderszins van die werken); of
- c. ter bescherming van aan de waterstaatswerken verbonden belangen van andere dan waterstaatskundige aard, doch enkel voor zover daarin niet is voorzien door bij of krachtens een andere wet gestelde bepalingen.

Drive-thru wordt aangemerkt als een aanvullende voorziening

Bij zowel een drive-thru als bij een wegrestaurant is het mogelijk eten en drinken te verkrijgen, maar de aard van de dienstverlening van een drive-thru, de wijze waarop de dienstverlening is ingericht en de doelgroep van een drive-thru is geheel anders dan bij een wegrestaurant. Om die reden is bij een drive-thru geen sprake van uitgebreide restauratieve diensten. De aangevraagde drive-thru kwalificeert daarom niet als (uitbreiding van het) wegrestaurant. Bij een drive-thru is het niet mogelijk om enige tijd te zitten en uit te rusten en daarbij iets te eten en drinken. Het enkele feit dat men eten en drinken kan kopen wanneer men stopt is onvoldoende om te kwalificeren als (uitbreiding van) een wegrestaurant.

Om een aanvraag als uitbreiding van de basisvoorziening aan te kunnen merken, moet het gaan om hetzelfde aanbod en dezelfde wijze van dienstverlening als het wegrestaurant. Van een dergelijke uitbreiding is hier geen sprake nu het gaat om het aanbieden van andersoortige diensten voor een ander doelgroep. Namelijk het bedienen van weggebruikers die (over het algemeen) even snel iets te eten of te drinken willen halen voor onderweg of voor een korte stop op de algemene parkeervoorziening. Terwijl het wegrestaurant bedoeld is voor bezoekers om te gaan zitten en een maaltijd te nuttigen. Dit is juist niet gericht op een snelle doorloop van gasten, in tegenstelling tot de drive-thru. Bij een drive-thru zijn weggebruikers niet eens genoodzaakt om hun voertuig te verlaten, deze dienstverlening is daarmee in beginsel vluchtig van aard.

De aangevraagde drive-thru dient daarmee te worden aangemerkt als een aanvullende voorziening.

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Datum
26 januari 2026

Nummer
RWS-2026/1474

Kennisgeving "Voorzieningenbeleid op verzorgingsplaatsen langs rijkswegen" (Kennisgeving van 22 maart 2004, Staatscourant nummer 56, laatstelijk gewijzigd bij Kennisgeving van 17 mei 2022, Staatscourant nummer 7852)
(verder te noemen: het Voorzieningenbeleid)

Met betrekking tot de Wbr is door de minister van Verkeer en Waterstaat (nu: de minister van Infrastructuur en Waterstaat) een Kennisgeving "Voorzieningen op verzorgingsplaatsen langs rijkswegen", gepubliceerd in de Staatscourant van 22 maart 2004, nummer 56, laatstelijk gewijzigd in de Staatscourant van 17 mei 2022, nummer 7852, vastgesteld. In deze Kennisgeving worden een benzinestation, een wegrestaurant, een servicestation en een energielaadpunt, aangemerkt als een basisvoorziening, welke zich kunnen vestigen op een verzorgingsplaats.

Wouwse Tol Beheer B.V. is vergunninghouder van een basisvoorziening op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid. De basisvoorziening betreft een wegrestaurant en heeft als hoofdactiviteit het verlenen van uitgebreide restauratieve diensten.

In de betreffende Kennisgeving van 22 maart 2004 wordt onder hoofdstuk 3 *Verzorgingsplaatsen langs rijkswegen* aangegeven, dat een vergunninghouder van een basisvoorziening aanvullende voorzieningen mag aanbieden. Aanvullende voorzieningen zijn toegestaan:

- voor zover daarvoor op de verzorgingsplaats voldoende ruimte beschikbaar is;
- als ze een functionele relatie hebben met het weggebruik;
- maar mogen geen afbreuk doen aan de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid;
- maar mogen geen verkeersaantrekkende werking hebben.

In voorkomende gevallen is voor aanvullende voorzieningen (extra) parkeerruimte nodig. In de betreffende Kennisgeving wordt onder hoofdstuk 5 *Vergunning en voorschriften* aangegeven, dat vergunningaanvragen door Rijkswaterstaat worden getoetst op bovenstaande onderdelen.

Voldoende ruimte beschikbaar op de verzorgingsplaats

Om een aanvullende voorziening aan te bieden, moet er voldoende ruimte beschikbaar zijn op de verzorgingsplaats. De vergunningaanvrager wil de nieuwe weg ten behoeve van de drive-thru aanleggen naast het wegrestaurant. Deze nieuw aan te leggen weg kan gerealiseerd worden binnen het reeds vergunde terrein van het wegrestaurant, welke nu in gebruik is als groenstrook/grasveld.

Om de nieuwe weg ten behoeve van de drive-thru aan te sluiten op de rest van de verzorgingsplaats, komen een aantal bestaande parkeerplaatsen te vervallen, welke door de vergunningaanvrager moeten worden gecompenseerd. Daarnaast heeft het realiseren van een drive-thru als gevolg, dat extra parkeercapaciteit benodigd is op de verzorgingsplaats. Immers een gedeelte van de weggebruikers zal de maaltijd nuttigen in eigen voertuig, welke geparkeerd zal staan op de verzorgingsplaats.

Het beleidskader wat van toepassing is, zijnde het Kader inrichting verzorgingsplaatsen, kent echter geen aparte parkeernorm voor een drive-thru. Door Rijkswaterstaat is aan de vergunninghouder van het wegrestaurant de vraag gesteld hoeveel bezoekers, verspreid over de dag, worden verwacht. De vergunninghouder van het wegrestaurant heeft aangegeven, dat de verwachting is dat dagelijks ongeveer 150 voertuigen gebruik zullen gaan maken van de drive-thru, waarbij de piekuren op de dag verwacht worden tussen 12:00 uur en 13:00 uur en tussen 18:00 uur en 19:00 uur. Tijdens de piekuren is de verwachting van de vergunninghouder van het wegrestaurant, dat 50 voertuigen per uur gebruik zullen gaan maken van de drive-thru. De overige voertuigen zullen in de overige uren gebruik gaan maken van de drive-thru is de verwachting.

Voor het bepalen van het aantal parkeerplaatsen bij de drive-thru is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- aantal personenauto's op het drukste uur: 50 (volgens opgave vergunninghouder van het wegrestaurant);
- percentage bezoekers dat parkeert na bezoek aan de drive-thru: 75%¹;
- parkeertijd na bezoek aan de drive-thru: 15 minuten (0,25 uur).

Het aantal benodigde parkeerplaatsen ten behoeve van de drive-thru is vervolgens bepaald met de volgende formule: aantal personenauto's x % parkeerders x parkeertijd (uur). Het aantal benodigde parkeerplaatsen komt daarbij uit op: $50 \times 75\% \times 0,25 = 10$ parkeerplaatsen (afgerond).

Voor het compenseren van een aantal bestaande parkeerplaatsen welke komen te vervallen door het aanleggen van een weg ten behoeve van een drive-thru en het aantal benodigde parkeerplaatsen ten behoeve van de drive-thru, is geen ruimte op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid. Er is geen ruimte beschikbaar op de verzorgingsplaats om parkeerplaatsen te realiseren om te kunnen voldoen aan de geldende parkeernorm. Daarnaast heeft de initiatiefnemer ook de kans gekregen om een compensatievoorstel in te dienen. Er is echter geen geschikt ontwerp naar voren gekomen voor het compenseren van de parkeerplaatsen.

Een functionele relatie met het weggebruik

Om een aanvullende voorziening aan te bieden, moet de voorziening een functionele relatie hebben met het weggebruik. Voorzieningen die geen functionele relatie hebben met de weggebruiker zijn niet toegestaan. De aanvullende voorziening in dit geval betreft het aanbieden van restauratieve diensten, in de vorm van een drive-thru.

Deze voorziening heeft derhalve een functionele relatie met de weggebruiker. De weggebruiker wordt hierdoor in de gelegenheid gesteld om zijn reis te onderbreken om iets te eten en te drinken.

¹ % is bepaald op basis van expert guess.

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Geen afbreuk aan de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid

Een aanvullende voorziening mag geen afbreuk doen aan de verkeersveiligheid en de sociale veiligheid.

Sociale veiligheid is de mate waarin men zich vrij van dreiging van, of confrontatie met, geweld in een omgeving kan bewegen. Bij het beheren van een verzorgingsplaats is sociale veiligheid een belangrijk aspect waar rekening mee gehouden moet worden. Omdat in dit geval de weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant aangelegd zal gaan worden, is de verwachting dat dit geen negatieve invloed zal hebben op de sociale veiligheid op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid.

Datum
26 januari 2026

Nummer
RWS-2026/1474

Naast een wegrestaurant als basisvoorziening bevindt zich op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid ook een benzinestation als basisvoorziening. Komend vanaf het benzinestation is de ingang van de drive-thru niet bereikbaar, tenzij tegen de rijrichting in over de verzorgingsplaats wordt gereden. Na het bezoeken van het benzinestation kunnen deze bezoekers de drive-thru niet op een veilige manier bereiken. De doorstroming van de verkeersstromen op de verzorgingsplaats wordt hierdoor belemmerd. Dit geldt overigens ook voor het bezoeken van het wegrestaurant. Na het bezoeken van het benzinestation kunnen deze bezoekers ook het wegrestaurant niet op een veilige manier bereiken. Dit vormt een groot risico voor de verkeersveiligheid op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid. Echter, de algemene parkeervoorziening op de verzorgingsplaats voorziet in parkeerruimte om dit op te vangen.

De aan te leggen weg ten behoeve van een drive-thru zal gerealiseerd worden door omvorming van de bestaande groenvoorziening binnen het reeds vergunde gebied aan het wegrestaurant en door het creëren van een nieuwe toe- en uitrit. De nieuwe toe- en uitrit van de drive-thru zullen de verkeersafwikkeling complexer maken en de verkeersveiligheid op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid niet bevorderen.

De beoordeling voor wat betreft de afbreuk van de aanvullende voorziening op de verkeersveiligheid wordt door mij ook nog verderop in dit besluit gemotiveerd bij het onderdeel "Een aanvullende voorziening leidt er niet toe dat de verkeersstromen in complexiteit toenemen of ten koste gaat van de (verkeers)veiligheid op de verzorgingsplaats".

Geen verkeersaantrekkende werking

Een aanvullende voorziening mag geen verkeersaantrekkende werking hebben. Een drive-thru kan weggebruikers aantrekken, die anders niet van de rijksweg en de verzorgingsplaats gebruik zouden hebben gemaakt. De mogelijkheid is aanwezig dat een deel van de bezoekers aan verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid speciaal voor de drive-thru naar de verzorgingsplaats komt. Een drive-thru kan dus een verkeersaantrekkende werking hebben.

Conclusie

In onderhavige beoordeling concludeer ik dat met de aangevraagde opzet van de aanvullende voorziening niet wordt voldaan aan de hierboven genoemde criteria die worden gehanteerd bij de toetsing of een aanvullende voorziening is toegestaan.

Wijziging Kennisgeving

De Kennisgeving van 22 maart 2004 (Staatscourant 2004, nummer 56) is op 17 mei 2022 laatstelijk gewijzigd (Staatscourant 2022, nummer 7852). In hoofdstuk 3 *Verzorgingsplaatsen langs rijkswegen* zijn beoordelingscriteria toegevoegd om de vraag te beoordelen of een voorziening aanvullend is. Bij de beoordeling van de vraag of een voorziening aanvullend is, wordt getoetst aan de volgende criteria:

- de aanvullende voorziening moet bereikbaar zijn via de bestaande infrastructuur. Er is geen sprake van een aanvullende voorziening als voor de bereikbaarheid ervan nieuwe infrastructuur moet worden aangelegd;
- de aanvullende voorziening doet – in het belang van een veilig en doelmatig gebruik – geen afbreuk aan de uniforme en sobere opzet van de verzorgingsplaats. Dit betekent dat een aanvullende voorziening geclusterd moet worden gerealiseerd bij een basisvoorziening (cluster-eis). Dit zal in de meeste gevallen betekenen dat de aanvullende voorziening is gelegen op het perceel van de basisvoorziening, direct aangrenzend aan het perceel van de basisvoorziening of in de nabijheid van het perceel van de basisvoorziening;
- de aanvullende voorziening doet geen functioneel afbreuk aan de basisvoorziening waarmee het de in- en uitritten deelt. Dit betekent dat de voor de basisvoorziening kenbare hoofdactiviteit niet kan worden veranderd door de realisatie van aanvullende voorzieningen;
- de aanvullende voorziening leidt er niet toe dat de verkeersstromen in complexiteit toenemen of ten koste gaan van de (verkeers)veiligheid op de verzorgingsplaats. Een aanvullende voorziening mag de doorstroming van de verkeersstromen niet belemmeren;
- de aard van de aanvullende voorziening is aanvullend aan een basisvoorziening. Dit betekent dat het per definitie om een andere voorziening gaat dan de basisvoorziening waarmee het de in- en uitritten deelt (anders is geen sprake van een aanvullende voorziening maar van uitbreiding van de basisvoorziening);
- de aanvullende voorziening gaat in beginsel niet ten koste van bestaande groenvoorzieningen, waterberging, picknickplekken en/of speelplaatsen;
- de aanvullende voorziening mag er niet toe leiden dat niet meer wordt voldaan aan de geldende parkeernorm op grond van het Kader inrichting verzorgingsplaatsen. De kosten van eventuele compensatie van parkeerplaatsen komen voor rekening van de aanvrager.

De aanvullende voorziening moet bereikbaar zijn via de bestaande infrastructuur

De aanvullende voorziening naast het wegrestaurant op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid moet bereikbaar zijn via de bestaande infrastructuur op de verzorgingsplaats. De vergunningaanvrager is voornemens om een weg aan te leggen ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant. De bestaande rijroute over de verzorgingsplaats zal dan veranderen door de extra verharding welke wordt aangelegd ten behoeve van de drive-thru.

Voor de realisatie van de drive-thru dient de weggebruiker een nieuwe rijroute af te leggen om de drive-thru te bereiken. Er is geen sprake van een aanvullende voorziening als voor de bereikbaarheid ervan nieuwe infrastructuur moet worden aangelegd. Aangezien in dit geval een nieuwe weg aangelegd gaat worden ten behoeve van de drive-thru, wordt niet aan dit beoordelingscriterium voldaan.

De aanvullende voorziening doet geen afbreuk aan de uniforme en sobere opzet van de verzorgingsplaats

In het belang van een veilig en doelmatig gebruik van de verzorgingsplaats mag een aanvullende voorziening geen afbreuk doen aan de uniforme en sobere opzet van de verzorgingsplaats. Dit betekent dat een aanvullende voorziening geclusterd moet worden gerealiseerd bij een basisvoorziening (cluster-eis). Dit zal in de meeste gevallen betekenen dat de aanvullende voorziening is gelegen op het perceel van de basisvoorziening, direct aangrenzend aan het perceel van de basisvoorziening of in de nabijheid van het perceel van de basisvoorziening. De aan te leggen weg ten behoeve van de drive-thru op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid komt te liggen op het perceel van het wegrestaurant (basisvoorziening) en grenst direct aan het wegrestaurant.

Daar in dit geval de aan te leggen weg op het perceel van het wegrestaurant komt te liggen en de weg direct grenst aan het wegrestaurant, wordt aan dit beoordelingscriterium voldaan.

De aanvullende voorziening doet geen functioneel afbreuk aan de basisvoorziening waarmee het de in- en uitritten deelt

De aanvullende voorziening mag geen functioneel afbreuk doen aan de basisvoorziening waarmee het de in- en uitritten deelt. Dit betekent dat de voor de basisvoorziening kenbare hoofdactiviteit niet kan worden veranderd door de realisatie van de aanvullende voorziening. De basisvoorziening op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid betreft een wegrestaurant en heeft als hoofdactiviteit het verlenen van uitgebreide restauratieve diensten. Het wegrestaurant biedt zitgelegenheid en bezoekers nemen doorgaans uitgebreid de tijd voor het nuttigen van een met zorg bereide maaltijd. De hoofdactiviteit van het wegrestaurant zal niet veranderen, want een drive-thru kan worden aangemerkt als een gemaksvoorziening met beperkte restauratieve diensten. Hierbij moet gedacht worden aan eetwaren die niet direct voorafgaand aan de consumptie is bereid of zeer eenvoudig te bereiden is. In belangrijke mate geschikt voor consumptie elders. Het wegrestaurant verleent uitgebreide restauratieve diensten en een drive-thru verleent beperkte restauratieve diensten. Derhalve doet de drive-thru geen functioneel afbreuk aan het wegrestaurant en voldoet dit onderdeel aan dit beoordelingscriterium.

De te realiseren drive-thru deelt echter niet de in- en uitrit van het wegrestaurant. Voor de drive-thru wordt een nieuwe toe- en uitrit gecreëerd. Voor dit onderdeel wordt niet voldaan aan dit beoordelingscriterium.

Een aanvullende voorziening leidt er niet toe dat de verkeersstromen in complexiteit toenemen of ten koste gaat van de (verkeers)veiligheid op de verzorgingsplaats

De aanvullende voorziening mag er niet toe leiden, dat de verkeersstromen in complexiteit toenemen of ten koste gaat van de (verkeers)veiligheid op de verzorgingsplaats. Een aanvullende voorziening mag de doorstroming van de verkeersstromen op de verzorgingsplaats niet belemmeren.

Naast een wegrestaurant als basisvoorziening bevindt zich op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid ook een benzinestation als basisvoorziening. Komend vanaf het benzinestation is de ingang van de drive-thru niet bereikbaar, tenzij tegen de rijrichting in over de verzorgingsplaats wordt gereden.

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Datum
26 januari 2026

Nummer
RWS-2026/1474

Na het bezoeken van het benzinestation kunnen deze bezoekers de drive-thru niet op een veilige manier bereiken. De doorstroming van de verkeersstromen op de verzorgingsplaats wordt hierdoor belemmerd. Dit geldt overigens ook voor het bezoeken van het wegrestaurant. Na het bezoeken van het benzinestation kunnen deze bezoekers ook het wegrestaurant niet op een veilige manier bereiken. Dit vormt een groot risico voor de verkeersveiligheid op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid. Echter, de algemene parkeervoorziening op de verzorgingsplaats voorziet in parkeerruimte om dit op te vangen.

Daarnaast wordt voor het realiseren van een drive-thru een nieuwe toe- en uitrit gecreëerd naast het wegrestaurant. De nieuwe toe- en uitrit zullen de verkeersafwikkeling op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid complexer maken en de verkeersveiligheid op de verzorgingsplaats niet bevorderen. Omdat er geen veilige verkeersstroom is komende vanaf het benzinestation en gaande naar de drive-thru en er een nieuwe toe- en uitrit wordt gecreëerd ten behoeve van de drive-thru naast het wegrestaurant, wordt niet aan dit beoordelingscriterium voldaan.

De aard van de aanvullende voorziening is aanvullend aan een basisvoorziening

De aard van de aanvullende voorziening dient aanvullend te zijn aan de basisvoorziening. Dit betekent dat het per definitie om een andere voorziening dient te gaan dan de basisvoorziening waarmee het de in- en uitritten deelt. Anders is geen sprake van een aanvullende voorziening, maar van uitbreiding van de basisvoorziening. Zoals reeds eerder hierboven aangegeven, heeft het wegrestaurant de exploitatie van uitgebreide restauratieve diensten en de drive-thru verleent beperkte restauratieve diensten (gemakswinkel). De drive-thru (aanvullende voorziening) is derhalve aanvullend aan het wegrestaurant (basisvoorziening) op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid en voldoet hiermee aan dit beoordelingscriterium.

De aanvullende voorziening gaat in beginsel niet ten koste van bestaande groenvoorzieningen, waterberging, picknickplekken en/of speelplaatsen

De vergunningaanvrager wil de nieuwe weg ten behoeve van de drive-thru aanleggen naast het wegrestaurant op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid. Deze nieuw aan te leggen weg kan gerealiseerd worden binnen het vergunde terrein van het wegrestaurant, welke nu in gebruik is als groenstrook.

Er wordt een strook gras opgeofferd voor de aanleg van de weg ten behoeve van de drive-thru. Het betreft een groenstrook van beperkte kwaliteit. Het verwijderen van de groenstrook naast het wegrestaurant heeft geen toegevoegde waarde voor de beleveringskwaliteit en de rustfunctie van de verzorgingsplaats.

De aanleg van de nieuwe weg ten behoeve van de drive-thru gaat niet ten koste van waterberging, picknickplekken en/of speelplaatsen. De aanleg van de weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant voldoet derhalve aan dit beoordelingscriterium.

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Datum
26 januari 2026

Nummer
RWS-2026/1474

De aanvullende voorziening mag er niet toe leiden dat niet meer wordt voldaan aan de geldende parkeernorm op grond van het Kader inrichting verzorgingsplaatsen

In mijn motivering bij "Voldoende ruimte beschikbaar op de verzorgingsplaats" wordt uitgebreid ingegaan op de beschikbare parkeerplaatsen en de te compenseren parkeerplaatsen door de vergunningaanvrager als de weg wordt aangelegd ten behoeve van een drive-thru op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid.

Voor het compenseren van een aantal bestaande parkeerplaatsen welke komen te vervallen door het aanleggen van een weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant en het aantal benodigde parkeerplaatsen ten behoeve van de drive-thru, is geen ruimte op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid. Er is niet voldoende ruimte beschikbaar op de verzorgingsplaats om voldoende parkeerplaatsen te realiseren. Door een tekort aan parkeerplaatsen op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid voldoet dit onderdeel niet aan dit beoordelingscriterium.

Conclusie

In onderhavige beoordeling concludeer ik dat met de aangevraagde opzet van de aanvullende voorziening niet wordt voldaan aan de hierboven genoemde criteria die worden gehanteerd bij de toetsing of een voorziening aanvullend is.

Kader inrichting verzorgingsplaatsen van 20 februari 2019 (verder te noemen: het Kader)

Naast het beschermen van het waterstaatswerk en het verzekeren van een veilig en doelmatig gebruik van dit werk, heeft een beoordeling van de te verlenen vergunning plaatsgevonden aan de hand van het Kader.

Uit oogpunt van een veilige en doelmatige inrichting van verzorgingsplaatsen wordt het ontwerp en verdere inrichting van de verkeersstructuur gebaseerd op de principes van Duurzaam Veilig. Dit houdt in dat maximale verkeersveiligheid wordt bereikt als weggebruikers hun verkeersdeelname waar mogelijk kunnen baseren op uniformiteit, continuïteit en voorspelbaarheid van de wegen en verkeerselementen. Daardoor ontstaan voor weggebruikers logische en herkenbare verkeerssituaties, die leiden tot voorspelbaar verkeersgedrag en daarmee tot verbetering van de verkeersveiligheid.

Uit veiligheidsoverwegingen streeft het Voorzieningenbeleid om voorzieningen zoveel als mogelijk te clusteren in het verblijfsgebied. Een versnipperd aanbod van voorzieningen over de verzorgingsplaats doet afbreuk aan de uniformiteit, continuïteit en voorspelbaarheid van de wegstructuur en leidt tot kruisende verkeersbewegingen tussen voetgangers en automobilisten, en daarmee tot onveilige situaties.

Om dat te voorkomen, wordt in het Voorzieningenbeleid een beperkt aantal basisvoorzieningen toegestaan en zijn andere (aanvullende) voorzieningen slechts toegestaan als deze geconcentreerd bij een basisvoorziening worden gerealiseerd.

Uit oogpunt van een veilige en doelmatige inrichting van verzorgingsplaatsen hanteer ik aldus het concentratiebeginsel, wat inhoudt dat een aanvullende voorziening bij voorkeur is gesitueerd op het perceel van de basisvoorziening waarbij deze is aangevraagd. Indien hiervoor de ruimte ontbreekt, kan de aanvullende voorziening direct grenzend aan de basisvoorziening worden toegestaan mits de in- en uitritten van de basisvoorziening worden gebruikt.

Ten aanzien van de inrichting van een aanvullende voorziening gelden tenminste de volgende eisen:

- de aanvullende voorziening dient op een veilige locatie op het vergunde kavel gepositioneerd te worden en veilig bereikbaar te zijn vanaf de basisvoorziening én de overige voorzieningen op de verzorgingsplaats;
- de aanvullende voorziening mag geen weg-restauratieve functie hebben;
- de aanvullende voorziening is bereikbaar middels de ontsluiting van de basisvoorziening. Het is niet toegestaan voor aanvullende voorzieningen aparte ontsluitingen te maken met het verblijfsgebied.

De aanleg van een weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid vindt plaats binnen het vergunde gebied van het wegrestaurant. Op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid bevindt zich naast een wegrestaurant als basisvoorziening ook een benzinestation als basisvoorziening. Komend vanaf het benzinestation is de ingang van de drive-thru niet bereikbaar, tenzij tegen de rijrichting in over de verzorgingsplaats wordt gereden. Na het bezoeken van het benzinestation kunnen deze bezoekers de drive-thru niet op een veilige manier bereiken. De doorstroming van de verkeersstromen op de verzorgingsplaats wordt hierdoor belemmerd. Dit vormt een groot risico voor de verkeersveiligheid op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid.

De basisvoorziening op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid betreft een wegrestaurant en heeft als hoofdactiviteit het verlenen van uitgebreide restauratieve diensten. Het wegrestaurant biedt zitgelegenheid en bezoekers nemen doorgaans uitgebreid de tijd voor het nuttigen van een met zorg bereide maaltijd. De hoofdactiviteit van het wegrestaurant zal niet veranderen. Een drive-thru kan worden aangemerkt als een gemaksvoorziening met beperkte restauratieve diensten. Hierbij moet gedacht worden aan eetwaren die niet direct voorafgaand aan de consumptie is bereid of zeer eenvoudig te bereiden is. In belangrijke mate geschikt voor consumptie elders. Het wegrestaurant verleent uitgebreide restauratieve diensten en een drive-thru verleent beperkte restauratieve diensten. De drive-thru heeft geen weg-restauratieve functie.

De drive-thru zal niet bereikbaar zijn middels de ontsluiting van de basisvoorziening (wegrestaurant). Voor het realiseren van een drive-thru wordt een nieuwe toe- en uitrit gecreëerd naast het wegrestaurant. De nieuwe toe- en uitrit zullen de verkeersafwikkeling op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid complexer maken en de verkeersveiligheid op de verzorgingsplaats niet bevorderen. Het is niet toegestaan voor aanvullende voorzieningen aparte ontsluitingen te maken met het verblijfsgebied.

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Conclusie

De vergunningaanvraag is getoetst aan het Kader en voldoet niet.

Datum
26 januari 2026

4. Procedure

Nummer
RWS-2026/1474

De voorbereiding van deze vergunning op grond van de Wbr heeft conform het gestelde in afdeling 4.1.2 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) plaatsgevonden.

De vergunningaanvraag van Wouwse Tol Beheer B.V. is ingediend voor 1 januari 2024. Op grond van artikel 4.3 Invoeringswet Omgevingswet blijft hierdoor het oude recht van toepassing.

5. Conclusie

Een vergunning kan worden geweigerd indien de doelstellingen van de Wbr, zoals bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wbr zich tegen vergunningverlening verzetten en het niet mogelijk is om de belangen van het wegbeheer door het verbinden van voorschriften of beperkingen voldoende te beschermen.

Gelet op het gehanteerde beleid is de aangevraagde activiteit niet toegestaan en wordt de vergunningaanvraag voor het aanleggen en behouden van een weg ten behoeve van een drive-thru naast het wegrestaurant op verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid, gelegen aan de linkerzijde van rijksweg 58 ter hoogte van km 101,440q in de gemeente Bergen op Zoom, geweigerd.

6. Ondertekening

DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT,
namens deze,
Afdelingshoofd vergunningverlening Rijkswaterstaat Zuid-Nederland,

P.A.M. Smeets

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Datum
26 januari 2026

Nummer
RWS-2026/1474

7. Mededelingen

7.1 Informatie en bezwaar

Voor meer informatie over dit besluit kunt u terecht bij de afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, bereikbaar via het e-mailadres: zn-vergunningen@rws.nl. Een medewerker van de afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland kan uw vragen beantwoorden en het besluit met u doornemen.

Om te bepalen of u meer informatie wilt, kunnen de volgende vragen en aandachtspunten u helpen:

- Is de inhoud van het besluit duidelijk en is helder wat het concreet voor u betekent?
- Kunt u beoordelen of het besluit inhoudelijk juist is of niet? Of heeft u behoefte aan een toelichting?
- Kloppen de gegevens over u in het besluit en heeft u alle gegevens verstrekt?

Ook wanneer u andere vragen heeft over het besluit of de procedure, of wanneer u zich op een of andere manier heeft gestoord aan de wijze waarop bij de besluitvorming met u of uw belangen is omgegaan, kunt u contact opnemen.

Bent u het niet eens met dit besluit?

Dan kunt u op grond van de Algemene wet bestuursrecht bezwaar maken. U dient hiervoor wel belanghebbende bij het besluit te zijn. De volgende vragen en aandachtspunten kunnen u helpen bij het maken van bezwaar:

- Wat zijn de redenen dat u het met het besluit niet eens bent?
- Welk doel wilt u met uw bezwaar tegen het besluit bereiken? Wat verwacht u van Rijkswaterstaat?
- Is het u voldoende duidelijk wat een bezwaarprocedure inhoudt en weet u of u met een bezwaar uw doel kunt bereiken? Kunt u uw doel op een andere, wellicht eenvoudigere wijze bereiken?

Wanneer u vragen heeft of wanneer u zich afvraagt of het indienen van een bezwaarschrift voor u de geschikte aanpak is, kunt u ook hiervoor contact opnemen met afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland. Een medewerker van de afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland kan met u overleggen over de te volgen procedure en u informeren over andere mogelijkheden die Rijkswaterstaat u eventueel biedt om tot een oplossing te komen.

Hoe maakt u bezwaar?

Om bezwaar te maken dient u, binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt, een bezwaarschrift indienen. U kunt uw bezwaarschrift sturen naar de minister van Infrastructuur en Waterstaat, ter attentie van de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, afdeling Werkenpakket, postbus 2232, 3500 GE te Utrecht.

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

In het bezwaarschrift dient in ieder geval het volgende te staan:

- uw naam en adres, en liefst ook uw telefoonnummer;
- een duidelijke omschrijving van het besluit waartegen u bezwaar maakt (bijvoorbeeld door de datum en het kenmerk van het besluit te vermelden of door een kopie mee te sturen);
- de reden waarom u bezwaar maakt;
- de datum en uw handtekening.

Datum
26 januari 2026

Nummer
RWS-2026/1474

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift heeft geen schorsende werking. Dat betekent dat het besluit blijft gelden in de tijd dat uw bezwaarschrift in behandeling is. Als u dit niet wilt, bijvoorbeeld omdat het besluit onherstelbare gevolgen heeft voor u, dan kunt u een verzoek om voorlopige voorziening indienen. Dit doet u door de Voorzieningenrechter van de rechtbank in het gebied waar u woont te vragen een voorlopige voorziening te treffen. Indien u niet zelf, maar namens een bedrijf of organisatie een verzoekschrift indient dan kunt u het verzoekschrift sturen naar de rechtbank in het gebied waar het bedrijf of de organisatie is ingeschreven. De rechtbank zal een griffierecht in rekening brengen.

Bij het verzoek dient voorts een afschrift van het bezwaarschrift te worden overgelegd. Zo mogelijk wordt tevens een afschrift van de beschikking waarop het geschil betrekking heeft overgelegd.

Indiening kan ook via de site <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor dient u wel te beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op genoemde site voor de precieze voorwaarden.

7.2 *Privaatrechtelijke toestemming*

In verband met het gebruik van Staatsgrond en –water wordt ook het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) geïnformeerd. Een afschrift van dit besluit is gezonden aan het RVB.

7.3 *Afschrift(en) van het besluit*

Een afschrift van dit besluit is verzonden aan:

- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Rijksvastgoedbedrijf, Directie Transacties en Ontwikkeling (T&O), Afdeling Verkoop en Ingebruikgeving, Sectie Ingebruikgeving, Cluster 2, postbus 16700, 2500 BS te Den Haag, middels het e-mailadres; Postbus.RVB.DIVCentraal@rijksoverheid.nl;
- Gemeente Bergen op Zoom, postbus 35, 4600 AA te Bergen op Zoom.

Rijkswaterstaat
Zuid-Nederland

Datum
26 januari 2026

Nummer
RWS-2026/1474

Bijlage 1 Begripsbepalingen

- Aanvraag: de aan dit besluit ten grondslag liggende aanvraag.
- Bevoegd gezag: de minister van Infrastructuur en Waterstaat en de functionarissen die gemandateerd en gemachtigd zijn de bevoegdheden onder zijn verantwoordelijkheid uit te oefenen: Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, postbus 2232, 3500 GE te Utrecht.
- Ontvangstdatum aanvraag: eerste datum dat de aanvraag ontvangen is bij een bestuursorgaan.
- Vergunningverlening: de afdeling Vergunningverlening van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland, postbus 2232, 3500 GE te Utrecht.
- Waterstaatswerk: rijksweg 58 en verzorgingsplaats Wouwse Tol-Zuid.
- Werk(en): bouwwerk, weg- of waterbouwkundig werk of anderszins functionele toepassing van een bouwstof.
- Werkzaamheden: het maken, aanleggen, behouden, onderhouden en opruimen van de op grond van de vergunning te behouden werk.